

Wat is *alfa-informatica*?

Geachte Doctorandus, geachte familie en vrienden,

Voordat wij de kandidaat feliciteren is het soms nuttig, een paar woorden over het vak *alfa-informatica* te zeggen. Het is geen traditionele studierichting en daarom nog niet goed bekend.

De meeste mensen stellen zich de computer als rekenmachine voor. Dit is zo vanwege de herkomst van de computer als ingenieurprodukt maar ook vanwege het feit dat de eerste toepassingen van computers technisch georiënteerd waren. Maar die indruk klopt al vele jaren niet meer. De belangrijkste toepassingen van computers vandaag zijn tekstverwerking en data-opslag en -manipulatie. Pas op de derde plaats komen toepassingen waar wiskundige berekeningen in het middelpunt staan.

Dankzij deze veelzijdigheid van de computer verbaast het niet dat studenten en onderzoekers uit letteren vaak voor beeldschermen zijn te vinden. Immers levert deze machine grote voordelen voor hun werk. Voor letterenspecialisten vervangt de computer niet alleen potlood en papier maar ook bibliotheekscatalogus, datalijsten, en in de niet verre toekomst, delen van de bibliotheek zelf. In de historische wetenschappen zijn databases onmisbaar om de grote hoeveelheden archief-data te organiseren, door te kijken, en ook consistent te houden. In de filologie (oude literatuurwetenschappen) moeten tekstvarianten met elkaar worden vergeleken, in een standaard schrift gebracht, en met woordenboeken verbonden. In de taalkunde worden computers verder gebruikt om complexe theorieën te modelleren die de linguïst zonder technische ondersteuning niet in alle consequenties kan berekenen.

Alfa-informatica is op de *Rijksuniversiteit* Groningen ontstaan om deze ontwikkelingen in de humaniora bij te houden en in het bijzonder ze in Groningen te promoten. Wij beschouwen het als onze opdracht om geen nieuwe tak van wetenschap naast geschiedenis of literatuurwetenschap te zijn maar liever om deze andere als hulpwetenschap te dienen. Onze medewerkers zijn alle specialisten in een letterenvak en ons dagelijks werk bestaat eruit de ontwikkeling van computer-systemen die of letterenonderzoek ondersteunen of toepassingen van deze resultaten in andere gebieden uitproberen. Onze studenten krijgen daarom allemaal onderwijs in een ander letterenvak en specialiseren zich in één of meerdere aspecten van de informatisering daar. Dit stelt hoge eisen aan de studenten die echter nodig zijn om succes in hun later werk – meest in bedrijven of instellingen waar de verwerking van taaldata in de middelpunt staat – te garanderen.

Wij stellen het zeer op prijs dat studenten in latere studiejaren in nieuwe gebieden als partner echt kunnen – en eigenlijk moeten – mee werken, en wij zien de toekomst van *alfa-informatica* optimistisch tegemoet ook omdat de studenten in hun scriptie's en studieprojecten de nieuwe studierichting tot nu toe goed hebben ondersteund. Wij zijn blij deze prestatie's nu bij deze buluitreiking te mogen prijzen.

dr. ir. John Nerbonne,
Voorzitter, *Alfa-Informatica*